

Friday, Kislev 8

(ולקטו להחמיר) 64a → (אמרי ליה אבי) 62b

1. אין חקמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה': משלי כא, ל
 2. ונתנו בני אהרן אש על המזבח וערכו עצים על האש: וקרא א, ז
 3. ויען אליהוא בן ברכאל הבוזי ויאמר צעיר אני לקמים ואתם ושישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם: איוב לב, ו
 4. מ'זי רעב ולחמי רשף וקטב מרירי וישן בהמות אשלח בם עם חמת זחלי עפר: דברים לב, כז
 5. בלבי צפנתי אמרתך למען לא אֶחטא לך: תהלים קיט, יא
 6. בשרתי צדק בקהל רב הגה שפתי לא אֶקלא ה' אתה ידעת: תהלים מ, י
 7. וגם עירא היארי היה לךוד: שמואל ב, כז
 8. ויהי רעב בימי דוד שלש שנים... שמ"ב כא, א
 9. ויאמר אלעזר הפהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה: במדבר לא, כא
 10. ולפני אלעזר הפהן יעמד ושאל לו במשפט האורים לפני ה'...: במדבר כז, כא
 11. ויען יהושע בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אדני משה פלאם: במדבר יא, כח
 12. נון בנו יהושע בנו: דברי הימים א ז, כז
 13. ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והגה איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו: יהושע ה, יג
 14. ויאמר לא כי אני שר צבא ה' עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל עבדו: יהושע ה, יד
 15. וישומו העם את כל המחנה אשר מצפון לעיר ואת עקבו מים לעיר וילך יהושע בלילה ההוא בתוך העמק: יהושע ח, יג
 16. נשי עמי תגרשו מביית הענגיה מעל עלליה תקחו הדרי לעולם: מיכה ב, ט

I. Prohibition and consequences of ruling in the presence of the mentor (מורה הלכה בפני רבו)

- a. *Even*: straightforward question, independent of reasoning, is included in the איסור
- b. *Range*: Outside of the mentor's presence it is permissible if the student is also a colleague (תלמיד חבר)
- c. *Amorosi maiusora*: In any case of preventing a violation of the law it is permissible (v. 1)
- d. *דבא*: consequences of ruling during the life of a full mentor:
- In his presence*: prohibited and חייב מיתה
    - Proof*: from death of אהרן בני אהרן (v. 2) and student of אליעזר ר' אליעזר
    - Elsewhere*: prohibited but not חייב מיתה
- e. *Moral implications*: of הוראה בפני רבו
- ד' יוחנן*: Should be bitten by a snake (vv. 3-4)
  - ד' חנינא*: Is called a sinner
    - And*: דוד was careful about this (v. 5)
      - Challenge*: דוד taught publicly (v. 6)
      - Resolution*: if his teacher (עירא היאירי) was alive, he would restrain; afterwards – taught publicly
        - Tangent*: giving all one's מתנות to 1 כהן (as per v. 7) leads to famine (v. 8)
    - ד' אליעזר*: Loses his august position (אלעזר הכהן) – vv. 9-10
    - ד' לוי*: Dies childless (יהושע) – v. 11-12
      - Note*: this is at odds with אבא בר פפא ר' אבא בר פפא's explanation for יהושע's punishment –
        - Reason*: he interfered with פול"ר of עם ישראל (vv. 13-15)
          - Tangent*: it is forbidden to violate the intimacy of a married couple (v. 16) even during נידות ימי נידות

II. *רבא* and *אביי*'s solutions to creating an עירוב with a resistant neighbor (who won't rent his space to them)

    - all the ישראלים nullify their ownership to 1; then it is 1 ישראל and גוי doesn't interfere (per *רבא*'י)
      - Challenge* (*רבא*): then there won't be an עירוב in this מבו
        - Defense*: let them be מערב
        - Block* (*רבא*): then people will think that a גוי may be included in עירוב
          - Defense*: they can announce that he is not a "player"
          - Block*: does this announcement help with children?
  - דבא*: 1 ישראל should borrow some room in the גוי's courtyard, becoming his hired hand (שכירו) or harvester (לקיטו)
    - Then*: per שמואל, he can participate in the עירוב as proxy for the גוי
    - דב יוסף*: We only apply ולקטו ושכירו for a leniency; we don't need them all to participate together